

BI3c – Styrket medborgerskab

Baggrund

Medborgerskab handler om at deltage aktivt i samfundet, respektere og forstå de grundlæggende demokratiske spilleregler og opleve sig som en ligeværdig del af det. Manglende medborgerskab kan føre til, at unge begrænses i deres hverdag af social kontrol, og samtidig kan oplevelser af diskrimination mod minoritetsgrupper føre til en svagere grad af medborgerskab hos disse grupper.

Indhold

I Københavns Kommune er der en række områder, hvor der er behov for at styrke indsatsen for, at alle føler sig som en del af samme demokratiske fællesskab. Med dette budgetnotat ønskes midler til fire tiltag, der understøtter aktivt medborgerskab:

1. Bekæmpelse af diskrimination i nattelivet
2. Etablering af muslimsk/islamisk informationscenter
3. Styrkelse af indsats mod social kontrol
4. Styrket viden om integration og minoritetsgrupper i København
5. Ungerådgivere bekæmper diskrimination på erhvervsskolerne

1. Bekæmpelse af diskrimination i nattelivet

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens årlige undersøgelse af medborgerskab viser, at 24 pct. af alle unge københavnere har oplevet diskrimination inden for det seneste år – heraf halvdelen i nattelivet

Udover de 0,5 mio. kr. der allerede er afsat med Budget 2016, foreslås det derfor, at der afsættes yderligere midler til indsatsen mod diskrimination i det københavnske natteliv. Indsatsen skal iværksættes i tæt samarbejde med DRC (Danmarks Restauranter og Cafeer) og HORESTA (Hotel-, Restaurant- og Turisterhvervets Brancheorganisation) og vil rumme følgende aktiviteter:

- *Udbredelse af charter og skiltningsordning:* Midlerne anvendes til at udbrede charter samt en skiltningsordning for nattelivets restauranter med et sæt retningslinjer for håndtering af oplevelser af diskrimination blandt gæsterne. Både charter og skiltningsordning er tidligere udviklet med midler afsat i Budget16. Ordningen udbredes og videreudvikles i samarbejde med DRC og HORESTA, herunder en videreudvikling af appen Stempleet, hvor københavnere kan registrere diskrimination. Der foreslås afsat 0,3 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020.
- *Undervisning af personale og dørmænd:* Midlerne anvendes til at afholde kurser for nattelivets aktører, hvor i alt 120 restauratører, medarbejdere og dørmænd bliver undervist i lovgivningen og retningslinjer for håndtering af oplevelser af diskrimination. Undervisningen afholdes af en ekstern leverandør. De undervisningsaktiviteter, der søges om midler til, kan gennemføres for 0,4 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020.
- *Kampagne mod diskrimination i nattelivet:* En kampagne målrettet gæsterne i det københavnske natteliv iværksættes i samarbejde med DRC, HORESTA og Københavns Politi. Kampagnen sætter fokus på alles medansvar for et

Eksekveringsparat?	JA/ NEJ
Udvalgsbehandlet (BIU)	JA
Kan igangsættes uden yderligere udvalgsbehandling	JA

Høringproces?	JA/ NEJ
Bilag fra ByK vedlagt (planlægnings- og anlægsbevillinger)	NEJ
Projekt hørt i Kejd (anlægsprojekter)	NEJ
Projekt hørt i KS (IT-projekter)	NEJ

mangfoldigt og trygt natteliv. Kampagnen er løbende, og det foreslås, at der anvendes 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020.

Ud over de tre nævnte aktiviteter søges midler til udvikling, implementering og drift af indsatsen. Dette svarer til 0,7 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020.

2. Etablering af muslimsk / islamisk informationscenter

I tråd med Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets tredje mål om medborgerskab i Integrationspolitikken 2015-18 skal færre københavnere opleve diskrimination og social kontrol, og flere tilslutte sig demokratiske værdier. Medborgerskab handler om at deltage aktivt i samfundet og have tillid til de grundlæggende spilleregler, som det demokratiske fællesskab bygger på.

Med henblik på at nedbryde fordomme om muslimer og arbejde for, at den enkelte borger uanset religiøs overbevisning oplever sig som en anerkendt og ligeværdig del af fællesskabet i København, foreslås et muslimsk/islamisk informationscenter etableret. Centret skal udfordre fordomme om islam og udbrede kendskabet til det mangfoldige muslimske mindretal i København. Dette budgetforslag er på linje med initiativet om etablering af et jødisk informationscenter, som blev besluttet af Borgerrepræsentationen med Budget16.

Centret skal drives af relevante muslimske organisationer og tilbyde københavnere oplysning og information om islam og det muslimske mindretal gennem fx skolebesøg og dermed bidrage til interkulturel og interreligiøs dialog. Målet er, at 4.000 elever fra de københavnske folkeskoler årligt besøger centret. Centret kan med fordel samarbejde med en forsker med speciale i muslimers liv i Danmark. Forskeren kan bidrage til udarbejdelse og kvalitetssikring af informationsmaterialet. Med dette budgetforslag foreslås det, at der afsættes midler til en deltidskoordinator, der kan stå for informationscentrets aktiviteter, herunder arrangere skolebesøg, modtage besøgende, tage sig af henvendelser og koordinering af bidragende organisationer. Drift af centret forventes at koste 0,3 mio. kr. årligt, ligesom undervisnings- og informationsmateriale og aktiviteter forventes at koste 0,7 mio. kr. årligt. Begge dele ønskes finansieret i perioden 2017-2020.

3. Styrkelse af indsats mod social kontrol

Ifølge det nationale integrationsbarometer oplever knap hver fjerde ung med anden etnisk baggrund end dansk begrænsninger i sin selvbestemmelse med hensyn til valg af kæreste eller ægtefælle.

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen foreslår, at den eksisterende indsats på skoler og uddannelsesinstitutioner og blandt frontmedarbejdere med ungekontakt videreføres og udvides, samt at inddragelse af civilsamfundsaktører styrkes.

Derudover foreslår forvaltningen, at der nedsættes en ekspertarbejdsgruppe, der finansieres indenfor forvaltningens eksisterende rammer. Ekspertarbejdsgruppen skal komme med anbefalinger til fremadrettede indsatser mod social kontrol.

a. Indsats mod social kontrol på skoler og uddannelsesinstitutioner

Knap halvdelen af de sager, kommunen modtager om æresrelaterede konflikter og social kontrol, omhandler unge mellem 12 og 17 år.

Med indsatsen får skoler og uddannelsesinstitutioner stillet undervisningsmaterialer, kurser, oplæg og dialogaktiviteter til rådighed. Undervisningsmaterialerne vil være målrettet de unge, mens kurserne og oplæggene vil være målrettet lærerne, og dialogaktiviteterne vil kunne anvendes i relation til både lærere og elever såvel som forældre. Indsatsen på grundskoler forankres i SSP, hvor der allokeres en medarbejder til at koordinere indsatsen. Indsatsen ønskes finansieret med 1,0 mio. kr. årligt i 2017-2020, heraf 0,7 mio. kr. til udvikling og afvikling af dialogaktiviteter (oplæg, workshops, kurser mm.) for henholdsvis elever, forældre og lærere og 0,3 mio. kr. (½ årsværk) i SSP til koordinering af indsatsen på skoler.

b. Indsats mod social kontrol blandt frontmedarbejdere med ungekontakt

Frontmedarbejdere med ungekontakt (f.eks. lærere, pædagoger og jobcentermedarbejdere) skal have adgang til sparring og rådgivning, så de er i stand til at yde kvalificeret hjælp til unge udsat for social kontrol. Etnisk Konsulentteam (EKT), som er kommunens ekspert- og akutberedskab i sager om æresrelaterede konflikter og social kontrol, tilbyder akutrådgivning, konfliktmægling og undervisning til kommunens frontmedarbejdere, dog primært i Socialforvaltningen. Der søges derfor om ressourcer til EKT i SOF svarende til 0,3 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020 til at håndtere henvendelser fra frontmedarbejdere i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen samt Børne- og Ungdomsforvaltningen. EKT modtager mindst 60 henvendelser årligt, fordelt på mindst 10 personsager årligt fra BIF og 10 fra BUF. Derudover står EKT for opkvalificering af i alt 200 medarbejdere årligt i BIF og BUF. Det giver en enhedspris på ca. 1.700 kr. pr. henvendelse samt en enhedspris på 1.000 kr. pr. opkvalificeret medarbejder.

c. Indsats mod social kontrol med inddragelse af civilsamfundsaktører

Repræsentanter fra civilsamfundet har en unik adgang til de unge, som det er svært at opbygge for en offentlig myndighed. Den forebyggende indsats mod social kontrol skal derfor så vidt muligt iværksættes sammen med civile aktører. Forvaltningen foreslår derfor, at der afsættes 1,0 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020 til samarbejde med og understøttelse af civilsamfundsaktører, der arbejder med ligestilling og social kontrol. Forvaltningen foreslår herunder, at 0,5 mio. kr. fra puljen går til støtte til foreningen Sabaah, der arbejder for at forbedre vilkårene for LGBT-personer med anden etnisk baggrund end dansk. Med indsatsen forventes det at nå ud til målgrupper, det ellers er vanskeligt at nå for kommunen (fx forældre i udsatte boligområder) og særligt udsatte grupper (fx LGBT-personer). Indsatsen forventes årligt at nå 1.000 unge og forældre.

Ud over de tre nævnte aktiviteter søges midler til sekretariatsbetjening af indsatsen i BIF. Dette svarer til 0,3 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020.

4. Styrk et viden om integration og minoritetsgrupper i København

Der findes omfattende forsknings- og evidensbaseret viden om etniske minoriteter, integration og medborgerskab, nationalt såvel som internationalt. Der er brug for at skabe overblik over denne viden og formidle den til relevante aktører (politikere, myndigheder, erhvervsliv mm.), så denne viden i højere grad kan indgå som input til løsninger på minoritetspolitiske udfordringer. Der foreslås støtte til forening, som kan producere evidensbaserede analyser og fakta om minoritetspolitiske emner.

Formålet er at få viden og input til integrationsindsatser, der effektivt nedbryder fordomme og styrker sammenhængskraft og medborgerskab blandt

københavnere. Den relevante forening får bl.a. til opgave at yde sparring, der kan kvalificere de politiske beslutninger og inspirere beslutningstagere ved:

1. Løbende at udarbejde anbefalinger samt yde kvalificeret sparring baseret på forskning og dokumenteret praktisk erfaring
2. At skabe en bred dialog, hvor eksperter skaber rammerne for en dialog mellem politikere og integrationsaktører, herunder minoritetsetniske foreninger, aktører mv.

Den relevante forening vil fx få til opgave at udarbejde konkrete anbefalinger og løsninger ift. samfundsmæssige udfordringer inden for eksempelvis beskæftigelse, uddannelse og ligebehandling for borgere med etnisk minoritetsbaggrund.

Der søges om 0,1 mio. kr. årligt i perioden 2017-2020 til opstartsstøtte til relevant forening, som herefter kan søge yderligere finansiering hos andre aktører til bl.a. sekretariatsbetjening, udarbejdelse af analyser og notater, styrkelse af samarbejdet mellem københavnske NGO'er samt uddannelse af minoritetsetnisk unge til fx meningsdannere og rollemodeller for derigennem at styrke den demokratiske deltagelse blandt de unge. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen vurderer, at der er behov for eksterne samarbejdspartner med indgående kendskab til minoritetsetniske problemstillinger til at supplere forvaltningens viden på området. Eksempelvis har forvaltningen igangsat et samarbejde om konkrete projekter med MinoTænk, som er en tænketank, der med afsæt i evidensbaseret viden og belyser og anviser løsninger på minoritetspolitiske problemstillinger.

5. Ungerådgivere bekæmper diskrimination på erhvervsskolerne

Der foreslås en videreførelse af indsatsen Ungerådgivere, hvor erhvervsskoleelever får en miniuddannelse. På uddannelsen lærer de bl.a. om rettigheder og lovgivning, samt bliver trænet i rådgivningsteknikker og virkningsfulde måder at sætte diskrimination på dagsordenen. Den vejledning, som ungerådgiverne efterfølgende tilbyder andre elever foregår på skoler, i praktikophold og på de sociale medier. Indsatsen er støttet med en 2-årig bevilling fra Ministeriet for Udlændinge, Integration og Bolig (2015-2016). Indtil videre har 40 unge deltaget i uddannelsen. Resultater fra en ekstern evaluering af indsatsen i 2015 viser, at 82 pct. af ungerådgiverne ved mere om, hvordan de kan hjælpe og vejlede elever, der føler sig diskrimineret, efter at have gennemført uddannelsen.

Alt for mange elever gennemfører ikke deres erhvervsuddannelse og frafaldet er særligt stort blandt elever med etnisk minoritetsbaggrund. Forskningsresultater peger på manglende trivsel og diskrimination som en vigtig årsag. Eksperttænk tanken for integration pegede i 2014 på, at oplevelser af diskrimination kan medvirke til elevernes store frafald fra erhvervsskolerne. En undersøgelse fra Institut for Menneskerettigheder viser desuden, at 80 pct. af praktikvejlederne på erhvervsskolerne har oplevet en virksomhed bede dem skele til elevens etnicitet i forbindelse med oprettelse af en praktikplads. Der søges om 1,0 mio.kr. årligt fra 2017-2020 til rekruttering, gennemførelse af uddannelsesforløb og opfølgning for 75 ungerådgivere på erhvervsskolerne.

Overordnede målsætninger og effekter

Tabel 1. Oversigt over aktiviteter og afledt effekt

(Del)aktivitet	Afledt effekt
Bekæmpelse af diskrimination i nattelivet	<ul style="list-style-type: none"> - Udbredelse af et charter blandt nattelivets restaurationer, der indeholder retningslinjer for håndtering af oplevelser af diskrimination blandt gæsterne - Udbredelse af en skiltning, der gør det tydeligt for nattelivets gæster, hvilke restaurationer der formelt har tilsluttet sig charteret - Større viden blandt restaurationspersonale og dørmænd om lovgivningen på diskriminationsområdet - Et mere trygt og mangfoldigt natteliv med færre oplevelser af diskrimination blandt gæsterne
Etablering af muslimsk/ islamisk informationscenter	<ul style="list-style-type: none"> - Besøg af op til 4.000 skoleelever årligt - Besøg og oplysning om det muslimske mindretal på op til 10 skoler - Udarbejdelse af informationsmateriale
Styrkelse af indsats mod social kontrol	<ul style="list-style-type: none"> - Unge og lærere på byens grundskoler, ungdomsuddannelser og erhversskoler får viden om handlemuligheder i forhold til at undgå social kontrol - Frontpersonale i kommunen bliver bedre klædt på til at spotte og håndtere social kontrol - NGO'er og civilsamfundsaktører, der arbejder med social kontrol, understøttes i deres arbejde
Styrket viden om integration og minoritetsgrupper i København	<ul style="list-style-type: none"> - Formidling af dansk og international evidensbaseret viden om etniske minoriteter - Rådgivning i at gå fra evidensbaseret viden til pragmatisk løsning - Etablering af en ny debatkultur ved at uddanne og øge antallet af demokratisk engagerede minoritetsunge - En årligt tilbagevendende minoritetskonference
Ungerådgivere bekæmper diskrimination på erhversskoler	<ul style="list-style-type: none"> - 75 ungerådgivere uddannes årligt - Unge der oplever diskrimination på erhversskoler får hjælp og vejledning af andre unge - Hver ungerådgiver når mindst 100 andre unge gennem oplæg, personlig vejledning, sociale medier mm.

Bydel og adresse

Alle bydele.

Økonomi

Tabel 2 præsenterer et overblik over økonomien i de fire ovenstående tiltag.

Tabel 2: Udgifter til service

(1.000 kr. – 2017 p/l)	2017	2018	2019	2020	I alt
1. Bekæmpelse af diskrimination i nattelivet	1.900	1.900	1.900	1.900	7.600
2. Etablering af muslimsk/islamisk informationscenter	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
3. Styrkelse af indsats mod social kontrol	2.600	2.600	2.600	2.600	10.400
4. Styrket viden om integration og minoritetsgrupper i København	100	100	100	100	400
5. Ungerådgivere bekæmper diskrimination på erhversskoler	1.000	1.000	1.000	1.000	4.000
Udgifter til service i alt	6.600	6.600	6.600	6.600	26.400

Risikovurdering

Der vurderes ikke at være væsentlige økonomiske risici ved de foreslåede projekter, da der da der er tale om opgavetyper som Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen har omfattende erfaring med at løse.

Dog er der for så vidt angår initiativet vedrørende etablering af et muslimsk/islamisk informationscenter tale om en ny opgave hvor der skal findes nye samarbejdspartner, hvorfor der er usikkerhed omkring de nærmere rammer.

Bevillingstekniske oplysninger

Flere forvaltninger/ udvalg

Tablet 3 præsenterer et overblik over fordeling af udgifter til *Styrkelse af indsats mod social kontrol* mellem Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Socialudvalget.

Tablet 3. Fordeling af udgifter til service til *Styrkelse af indsats mod social kontrol*

(1.000 kr. – 2017 p/1)	Udvalg	Bevilling	2017	2018	2019	2020	I alt
- Udvikling og udbud af dialogaktiviteter mm. på skoler - Samarbejde med civilsamfund - Udvikling, drift og implementering af indsatsen	BIU	10.21	2.000	2.000	2.000	2.000	8.000
- Forankring af indsatsen på skoler via SSP - EKT til akutrådgivning og sparring for frontpersonale i BIF og BUF	SUD	10.21	600	600	600	600	2.400
Udgifter i alt			2.600	2.600	2.600	2.600	10.400

Tidligere afsatte midler

Tablet 4. Tidligere afsatte midler på området

Tidligere afsatte midler (tkr.)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	I alt
1. Bekæmpelse af diskrimination i nattelivet (Budget16)				500	500	500	500	2.000
2. Færre fordomme om muslimer i København(Budget16)				400				400
3. Styrkelse af indsats mod social kontrol**	1.000	1.500	1.350	1.550	200	200	200	6.000
4. Støtte til udvikling af forsknings- og dialogbaseret integrationsviden (Budget16)				300				300
5. Ungerådgivere bekæmper diskrimination***			700	1.100				
Udgifter i alt i kr.	1.000	1.500	2.050	3.850	700	700	700	8.700

*Budgetaftale 2011-16, Overførelsessag 2011-15 samt satspuljemidler i 2013-15.

**Integrationsaftale 2013-16 samt Budget16.

***Finansieret af Ministeriet for Udlændinge, Integration og Bolig i 2015-2016, samt Bedre Integration i København 2016